

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1100. Usque Ad Annum 1143

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1762

VD18 90117999

§. 12. Concilium Lateranense. Investitura damnatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66385](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66385)

§. XII.

Sæcul. XII.

A. C. 1112.

Concilium Lateranense. Investitura damnatur.

Romæ Paschalis Papa, ut se in causa concessi Juris investiendi purgaret, & Schisma, quod Ecclesiæ impendere videbatur, caveret, Concilium in Ecclesia Lateranensi convocavit, cui centum plus minus Episcopi, ac inter alios Cenobinus, Petrus Portuensis, Leo Ostiensis, Conon Prænestinus, Episcopi Cardinales, Joannes Patriarcha Venetus, Senes Archiepiscopus Capuanus, Landulfus Beneventanus, Maurus Amalphitanus, Guilielmus Syracusanus, & Gaufridus Senensis interfuerunt. Duo tantum Transalpini aderant, Girardus Inculismensis & Galonus Legionensis ex Britannia, Archiepiscoporum Bituricensis & Viennensis Legati; præsentibus etiam multis Abbatibus, ac innumerabili Clericorum Laicorumque multitudine. Anno millesimo centesimo duodecimo, decima octava die Martii Concilio initium datur. Die exinde quarta de Guibertiis movetur quæstio, qui dicentes id sibi a Papa permissum, interdicta sibi officia celebrabant. Tunc Pontifex ait: *Excommunicatos, quod aliqui dicunt, in discriminatim omnes non absolvi. Constat enim, neminem nisi pœnitentem & satisfactum.*

to. 10. Conc. p. 767. Baluz. ad Concord. P. de Marca. p. 1292.

Hist. Eccles. Tom. XVI. Q fa-

Sæcul. XII. *facientem gratiam consequi. Guibertinis*
A.C. 1112. *officia interdicta non restitui, quin potius*
Ecclesiæ sententiam in ipsos editam laudo
& confirmo.

Porro die quinta Pontifex toti Concilio narravit; se ab Henrico Teutonum Rege cum Episcopis Cardinalibus & pluribus aliis captum fuisse, & coactum eidem Regi jus Investiendi Episcopos contra plurima Ecclesiæ decreta, datis literis, concedere, si captivos liberari, si populo pacem reduci, si Ecclesiam libertati restitui vellet. Addidit: *Episcopos & Cardinales jurare jussi, quod Regi ob hanc rem nunquam amplius molestus futurus essem, & ei anathema non essem dicturus. Quamvis vero Henricus Rex, quod jurejurando promisit, ut par erat, non impleverit, nunquam tamen eum anathemate feriam, nunquam in causa Investituræ ei importunus ero. Attamen ipse ejusque clientes Deum habebunt Judicem, quod commonitiones nostras repulerint. At Scriptum illud, quod urgente necessitate, sine Fratrum meorum consilio & Subscriptionem tradidi, sicut prave factum confiteor, ita corrigi desidero; sed correctionis modum hujus Concilii sententiæ subijcio, ne ideo in posterum vel Ecclesia vel anima mea damnum patiatur. Tunc omnibus visum, viris ex Concilio prudentissimis & doctissimis mature delibe-*

liberandum esse, quid ipsos altera die Summo Pontifici respondere oporteret.

Sæcul. XII.
A.C. 1112.

Sexta Concilii die, quæ fuit ultima, ut Hæresis suspicionem a se removeret, cujus illi accusabantur, qui Investituram approbabant, Paschalis Papa audiente toto Concilio Fidei suæ professionem exposuit. *Amplector, dixit, omnem Divinam Scripturam tam Veteris quam Novi Testamenti, quatuor Concilia Universalia, & Concilium Antiochenum, Decreta Pontificum, & imprimis Gregorii VII. & Urbani II. quæ ipsi laudaverunt laudo, quæ ipsi damnarunt, damno, quæ ipsi prohibuerunt, prohibeo. Ac in ista sententia semper perseverabo. (*)*

Tunc Girardus, Episcopus Inculismensis, legatus in Aquitania, consentiente Papa & Episcopis omnibus, in medio Concilii Decretum legit, in hunc modum scriptum: *Nos omnes in hoc Sancto Concilio congregati, Auctoritate Ecclesiastica*

Q 2

sica

(*) Observandum, hac adhuc ætate quatuor tantum Conciliorum Universalium mentionem fieri, & hic Antiochenum a Paschali II. Pontifice adjungi, quod vero in aliquibus non in omnibus exemplaribus reperiri Nota adjecta in Actis Concil. Edit. Hard. testatur. Præterea observari merentur verba Summi Pontificis, cum de S. Gregorio VII. loquitur, quæ in Actis si leguntur: & præcipue Decreta *Domini mei, Papæ Gregorii & Beatæ memoriæ Papæ Urbani &c.*

Sæcul. XII. *stica & Judicio S. Spiritus, Privilegium*
 A.C. 1111. *per vim Regis Henrici a Paschali Papa*
 extortum, nullum & irritum esse judica-
 mus, & sub excommunicationis pœna, ne
 quid auctoritatis habeat, prohibemus.
 Causa vero districtæ Censuræ est, quod in
 eo Privilegio contineatur, Episcopum, a
 Investitura *Clericis populoque Canonice electum, non*
 damnatur. *esse consecrandum, nisi prius Investituram*
a Rege acceperit, quod contra Spiritum
S. & Canonicam Institutionem pugnat.
 Perlecta hac charta ab universo Concilio
 acclamatum: *Amen, Amen, fiat, fiat.*
 Hujus vero Decreti Auctores erant, Gi-
 rardus Episcopus Inculismensis, Leo
 Ostiensis, Gregorius Tarracinensis, Ga-
 lonus Legionensis, tumque Robertus
 Cardinalis Titulo S. Eusebii, & Gregorius
 SS. Apostolorum. Episcopi duo, Bruno
 Segnius, & Joannes Tusculanus, duo-
 que Cardinales Petrus ad S. Sixtum & Al-
 bericus ad S. Sabinam, etsi Romæ dege-
 rent, Concilio non interfuerunt. Postea
 autem, cum ipsis Censura damnati privi-
 legii exhibita fuit, aliis omnibus suo cal-
 culo accesserunt.

Ad hujus Concilii Acta refertur quæ-
 dam Paschalis Papæ epistola, in qua di-
 cit: *Divinæ Legis Institutionibus sanciti-*
tum est, & Sacris Canonibus inter-
dictum, ne Sacerdotes curis Sæcula-
ribus occupentur, neve ad Comitatum
Impe-

Imperatoris accedant, nisi ut vel damna- Sæcul. XII.
 tos e periculo mortis eruant, vel injuria A.C. 1112.
 oppressos liberent. In tuo autem Regno
 Episcopi & Abbates militare coguntur,
 quod obsequium aut vix aut nullo modo
 sine latrociniis, Sacrilegiis, incendiis, &
 cædibus exhiberi potest. Ministri Alta-
 ris Ministri Aulæ facti sunt, quia civita-
 tes, turres, Ducatus, Marchionatus, jus
 fabricandi monetas, aliaque ad Rempubli-
 cam pertinentia a Regibus acceperunt;
 unde etiam mos Ecclesiæ inolevit, ut electi
 Episcopi Consecrationem non acciperent,
 nisi prius per manum Regiam investiren-
 tur. Quibus malis excitati Antecessores
 nostri Gregorius VII. & Urbanus II. hasce
 Investituras manus Laicæ, addita pæna
 excommunicationis, damnarunt, nosque
 eorum vestigia sequentes in hoc Concilio
 eandem sententiam confirmamus.

Tibi itaque, Carissime Fili, Henrice
 Rex, & nunc, ministerio nostro & Dei
 Gratia, Romanorum Imperator, tuoque
 Regno salva & intacta esse jussimus omnia
 Jura Regalia, quæ tempore Caroli, Ludo-
 vici, Ottonis, aliorumque Antecessorum
 tuorum manifeste ad Reges pertinebant.
 Episcopis quoque & Abbatibus præcipi-
 mus, ne jura Regia invadant, iisque utan-
 tur nisi ex Regum consensu. At vero
 Ecclesiæ, earum oblationes & ditiones ea
 libertate gaudebunt, quam iisdem in die

Sæcul XII. coronationis tuæ coram omnipotenti Deo
 A.C. 1112. promisisti. Tum Pontifex rei seriem
 narrat, cum a Satellitibus Imperatoris
 captus fuit, atque ultima pars hujus epi-
 stolæ desiderari videtur.

Godefr.
 Chron. par.
 17. p. 58.

Godefridus Viterbiensis, ejusdem
 sæculi Scriptor testatur, in hoc Concilio
 Lateranensi Paschalem Papam se se Papa-
 tu abdicare voluisse, quo se indignum
 crederet, quod Imperatori Investiendi
 jus indulgisset, detraxisse sibi Mitram &
 trabeam, & Concilii Patres rogasse, ut
 sine ipso, quod visum fuisset, decerne-
 rent. Verum Episcopos, rejecta ejus
 Renunciatione, ipsum ad servandam
 suam Dignitatem compulsisse, omnem
 vero conceptam iram in caput Henri-
 ci V. quem Ecclesiæ inimicum, sicut olim
 parentem ejus, proclamassent, effudisse.

ep. 24.

Inter plures Epistolas, quas Paschalis
 Papa in hac causa scripsit, unam habe-
 mus ad Guidonem Archiepiscopum Vien-
 nensem & Sacræ Sedis Legatum datam,
 in qua hortatur, ut, si sæva illa Barbaries
 (nempe Germanorum) prudentiam ipsius
 vel minis vel blanditiis tentaret, immobi-
 lis perseveret. Tumque addit: *Cete-
 rum, quæ cognoscere postulasti, hæc sunt:
 Literas meas nullas & irritas damno, quas
 in castris captivus de jure Investiendi scri-
 psi. Sed quæ in hac causa Canones Apo-
 stolorum, Concilia, & Antecessores nostri,
 præfer-*

præsertim Gregorius & Urbanus, consti-
tuerunt, & nos constituimus, quæ ipsi
damnarunt, & nos damnamus.

§. XIII.

Concilium Viennense.

Archiepiscopus Viennensis decima Se-
ptembris eodem anno, millesimo cen-
tesimo duodecimo, Concilium celebra-
vit, cui inter alios Episcopos interfue-
runt S. Hugo Gratianopolitanus, & S.
Godefridus Ambianensis, quem Archi-
episcopus rogaverat, ut veniret, & vices
suas perageret, quoniam ipse impeditio-
ris linguæ esset. In hoc Concilio Decre-
tum conditum est, in hæc ferme verba:
*Investituram Episcopatum, Abbatiarum
& omnium Ecclesiasticarum rerum de ma-
nu Laicorum, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ
auctoritatem sequentes, Hæresim esse judi-
camus. Scriptum illud seu Privilegium,
quod Henricus Rex vi adhibita a Paschali
Papa expressit, in virtute S. Spiritus da-
mnamus, nullum & invidiosum declara-
mus. Excommunicamus illum Regem, qui
simulata pace Romam veniens, postquam
Sacramento se obstrinxit, se Summo Pon-
tifici Paschali non nociturum esse, & juri
Investiendi renunciaturum, postquam ejus
pedes & faciem osculatus fuit, velut alter
Judas, cum Cardinalibus, Episcopis, mul-
tisque Romanorum nobilibus, captum &*